Poštnina plačana v gotovini. Maribor, sreda 17. marca 1937 Štev. 62. Leto XI. (XVIII.)

MARIBORSKI VEČERNIK JUTRA

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

15 let P.T.L

Letos obhaja Protituberkulozna liga v Mariboru (PTL) 15letnico svojega obstoja. Ustanoviti društvo ni težko. Tudi pravila so kaj kmalu oblastveno potrjena. Toda ravnati in delovati po njih, posebno pa društvo, ki si je vzelo za svoj motto Gregorčičev verz »Odpri roke, odpri srce, otiraj bratovske solze«, ni lahko. Javnost je bilo treba šele vzgojiti, je liginih idej. Liga se tega dobro zaveština. Treba je bilo vseh propagandnih registrov, da je liga uspela. Malokateremu društvu se to posreči. Ligine ideje pa so že prodrle v vsak dom, bogat ali reven, njeno delovanje se ceni povsod. Mnoge, ki so skeptično stali ob strani, štejemo med prijatelje, med propagatorje liginil idej. Liga se tega dobro zaveda, in iz te zavesti črpa novih moči za izvrševanje nalog v prid trpečim sobratom.

Da pa bo liga svojo nalogo tudi častno izvedla, ji je porok velika armada podpornikov, ki se rekrutirajo skoroda iz vsake hiše. Že pred 15 leti, ko je izdala liga na meščane svoj prvi apel, je rodil seveda po predhodni temeljiti časopisni propagandi nepričakovane uspehe. Saj je bil že po štirih mesecih otvorjen moderno urejen in z vsemi potrebnimi pripomočki opremljen ambulatorij v Stolni ulici št. 5. Vrata tega dispanzerja, ki se je pozneje preselil v Gregorčičevo ul. 6 oziroma v Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Marijini ulica 13, so odprta vsakomur. Brezplačno je bilo preiskanih na tisoče in tisoče. Če bi liga drugega ne napravila, bilo bi to tudi dovolj. Toda liga je uvedla tudi uspešno propagando. Razposlala in porazdelila je na tisoče in desettisoče raznih brošur kakor »Pouk o jetiki«, »Boj jetiki«, »Cilji in naloge ambulatorija«. Ligini lepaki so preplavali vso Slovenijo. Prvi tovrstni lepaki, pred katerimi so se ustavljali ljudje, so dali pobudo k samopomoči, **k skupni borbi v boju proti jetiki.** Naša liga je s tem dala zgled ne le sličnim organizacijam v Sloveniji, temveč tudi v drugih mestih naše države. Nadalje je izvedla liga statistiko o umrljivosti v zadnjih decenijih, poizvedovalne pole o zdravstvenem stanju prebivalstva in so higijenske predpise prejele vse občine, orožniške postaje, šole, zdravniki. Dosegla je, da so se vpeljali **protituberkulozni dnevi po šolah.** Prirejala je tečaje za zdravnike, predavanja po šolah in tovarnah ter za širšo javnost. V Topolščico, kjer je imela liga svoječasno deset prostih postelj, je pošiljala bolehno šolsko mladino. Danes nima liga nobene postelje več na razpolago, toda deco pošilja še tjakaj, čeravno to ligino blagajno zelo obremenjuje. Petletno ligino delovanje je bilo kronano s predajo oddelka za pljučno bolne v tuk. splošni bolnišnici, ki ga ljudstvo označuje kot »ligo«. S pomočjo radodarnih src je liga popolnoma opremila oddelek ki šteje 20 postelj z vsem potrebnim. Kako potreben je bil ta oddelek, dokazuje dejstvo, da so vse postelje vedno zasedene. Oddelek je mnogo premajhen. Misliti bo treba na slično izvedbo nad drugim traktom. Liga je tu iniciativno pokazala pot. na drugih faktorjih pa je, da se širjenje jetike po bolnikih z odprto jetiko omili.

Od svojega obstoja pa si je Mariborska PTL nadela nalogo, da zgradi s sodelovanjem vseh Mariborčanov **azil za tuberkulozne bolnike v Mariboru.** V izvrševanju svoje funkcije se čuti namreč dolžno, da ne more in ne sme pustiti prostega razmaha morilki jetiki, ki nam grabi naše najboljše narodne sile. Da si liga zasigura uspeh te akcije, je stopila v stik z društvom hišnih posestnikov in društvom stanovanjskih najemnikov. Seme je padlo na rodovitna tla. **Fond za zgradbo tega azila bo kmalu štel 300.000 Din.** Za dosego zasnovanega cilja je pa treba še mnogo, zelo mnogo denarnih sredstev. Ponosna bo liga, a še bolj mesto Maribor, ako bi se mogla odpreti vrata prepotrebnega azila za jetičnike ob 20letnici liginega delovanja. Z dobro voljo in vztrajnostjo Mariborčanov bo, upajmo, tudi to doseženo!

Res je, da je delovanje lige pretežno osredotočeno na tem polju, vendar pa ne pušča v nemar **drugih nalog.** Mnogo bolnikov **je bilo deležnih denarnih podpor, dispanzer prejema stalno podporo za zdravila,** ki jih prejemajo siromašni bolniki, pošilja revno in okrepitve potrebno **šolsko mladino v okrevališča,** propagira in uvaja **mlečne akcije po šolah,** pošilja bolne otroke v zdravilišča, opozarja merodajna mesta za **odpravo oziroma zboljšanje nehigijeničnih razmer,** seznanja občinstvo s problemi borbe proti jetiki s poučnimi članki v časopisih in drugim.

Mariborska PTL stopa v 16. leto svojega obstoja. Pri tej priliki apeliramo ponovno na vse one, ki še vedno stoje ob strani; zavedati se morajo, da more le dobro organizirana protituberkulozna borba zajeziti jetiko. Ta borba mora sloneti na najširši podlagi: **na hotenju in prizadevanju vseh slojev in stanov, na sodelovanju vsakega posameznika.**

R. S.

Radi redne laške vojske v Španiji

Intervencija francoske vlade v Rimu

PARIZ, 17. marca. Havas poroča: »Populaire« poroča: »Doznavamo, da se v političnih krogih smatra nepreklicna, nesporna ter neutajliva ugotovitev glede navzočnosti celih italijanskih vojaških edinic na španskem bojišču kot zelo resna zadeva. Po naših informacijah se ni francoska vlada zadovoljila s tem, da je ta dejstva sporočila nevmeševalnemu odboru v Londonu, marveč je istočasno opozorila rimsko vlado na težaven položaj, ki radi tega nastaja.« Informacija navedenega lista je tem zanesljivejša, ker je znano, da stoji »Populaire« prav blizu L. Blumu.

WASHINGTON, 17. marca. Španski poslanik je izročil zunanjemu ministru noto, v kateri opozarja na navzočnost velikih edinic neke tuje vojske na španskih tleh, ki se bori na strani generala Franca.

VALENCIJA, 17. marca. Havas poroča: Ministrstvo letalstva in mornarištva v Valenciji zatrjuje, da je prejelo sledeči radiogram, ki je bil iz Palme na Malorci sporočen diplomatskemu zastopniku burgoške vlade v Rimu: »Admiral Viachinni, poveljnik italijanskega letalstva na Mallorci, se podaja na dopust. Prosim vašo ekscelenco, da stori v Rimu vse potrebno, da ostane admiral Viachinni tudi nadalje tukaj v službi, zlasti, ker je s svojim dosedanjim delovanjem napravil naši stvari velike usluge, ki so z ozirom na pomembnost dosedanjega letalskega oporišča zelo važni. Ker bi moral admiral Viachini že v ponedeljek izročiti svoje posle svojemu namestniku, prosim vašo ekscelenco, da smatra to zadevo kot nujno.

Pogajanja Beograd - Rim radi žentlemenskega sporazuma

PARIZ, 17. marca. Po informacijah dobro poučenih krogov je jugoslovenski poslanik dr. Purić v Parizu obiskal zunanjega ministra Delbosa, ki mu je sporočil, da so se med Rimom in Beogradom pričela pogajanja za sklenitev žentlmenskega sporazuma.

DUNAJ, 17. marca. Glede poteka pogajanj med Beogradom in Rimom obvešča jugoslovenska vlada sproti ostale članice Male antante, ki sta z njo popolnoma solidarni. V tukajšnjih krogih mislijo, da bo praktično zopet stopila v veljavo prijateljska pogodba iz leta 1924, ki leta 1929 ni bila več podaljšana.

Miaja: Španija ni Abesinija

PARIZ, 17. marca. General Miaja, branilec Madrida, je v razgovoru z zastopnikom pariškega »Le Soir« izjavil: »Navzlic vsem prizadevanjem italijanskega generalnega štaba nam vendar ne morejo blizu. Pred dnevi pričeta ofenziva pri Guadalajari je zaustavljena. Španija ni Abesinija. Dokler so v Madridu še živi ljudje, ne bodo italijanske čete vkorakale v Madrid. Italijanski fašizem je menil, da bo lahko iz Španije napravil to, kar je z Abesinijo. Toda njegovi voditelji so pozabili, da je tukaj ves narod, ki je pripravljen, da se do zadnjega žrtvuje, da odbije tujce. Štiri mesece že odbijamo nemške in marokanske čete in sedaj delamo isto z italijanskimi odredi na guadalajarski fronti.«

Švedske tvornice izdelujejo protiletalske topove za obrambo Londona

BERLIN, 17. marca. Nemški kancelar je včeraj dopoldne sprejel danskega kralja Kristjana X., s katerim je ostal v daljšem razgovoru na štiri oči. V političnih krogih pripisujejo temu sestanku velik pomen, ki se nahaja v istem okviru kakor nedavni razgovor med Hitlerjem in švicarskim zveznim svetnikom Schulthesom. Kakor je Hitler tedaj svečano izjavil, da bo Nemčija spoštovala švicarsko nevtralnost, tako je v smislu informacij, obvezno izjavil Hitler Kristjanu X., da bo Nemčija spoštovala sedanje danske meje, kakor so ji bile priznane leta 1920, torej tudi dansko suverenost nad ozemljem zgornjega Šlezviga, ki ga je tedaj Nemčija odstopila Danski.

LONDON, 17. marca. Švedski zunanji minister Sandler je včeraj prispel v London, kjer se bo sestal z Baldwinom, Edenom, Chamberlainom in drugimi državniki. Sandler je izjavil, da pomeni oborožitev Velike Britanije zajamčenje miru v Evropi. Doznava se, da si je Anglija zajamčila produkcijo znanih boforskih tvornic, ki bodo izdelale protiavionske topove za obrambo Londona. Razen tega so v teku pogajanja za velike nabave jekla in drugih rud, ki jih bo izvršila Anglija v Švedski.

Pisani

NOVI PRORAČUN V SENATU.

Danes dopoldne se je pričela v senatu načelna razprava o novem državnem proračunu in finančnem zakonu.

TRI KONVENCIJE V SKUPŠČINI.

Narodna skupščina je na svoji včerajšnji seji sprejela tri važne mednarodne konvencije, in sicer mednarodno konvencijo glede potniškega in tovornega železniškega prometa, ki je bila sklenjena v Rimu, nadalje konvencijo s Češkoslovaško, v smislu katere se odpravlja dvojno obdavčenje z dedščinskimi davki ter končno konvencijo z Dansko glede arbitraže in sodne pomoči. Danes je pričela skupščina z razpravo o novem načrtu zakona o pooblaščenih inženjerjih.

V NASPROTSTVU S § 98.

Državni svet je razveljavil razrešitev nekega šolskega nadzornika, ki je bil potem imenovan za učitelja. Državni svet ugotavlja v svoji rešitvi, da je »razrešitev sreskega šolskega nadzornika in njegovo imenovanje za učitelja brez njihovega pristanka v nasprotstvu s § 98 zakona o uradnikih iz leta 1931. Utemeljujoč to svojo odločbo ugotavlja Državni svet, da je ponekod napačno razširjeno mnenje, da je položaj šolskega nadzornika političnega značaja in da se smejo radi tega ob spremembah režima nadzorniki odstavljati ali premeščati.

KRONA IZ PLATINA.

Nova krona angleške kraljice je izdelana pretežno iz platina, le notranji obroč je iz zlata in so ta obroč že nosile kraljica Viktorija in njene naslednice. Sedanja angleška kraljica bo prva kraljica, ki bo imela krono iz platina.

CELICA GROZE.

Na velikem shodu v Madisonu Squareju je newyorški župan La Guardia ponovno izustil besede, radi katerih je nemška vlada nedavno protestirala v Washingtonu. Dejal je, da bo na newyorški izložbi dal zgraditi posebno »celico groze«, kjer bodo razpostavljene karikature rjavosrajčnega režima v Nemčiji. Tudi general Johnson je zelo ostro govoril proti Nemčiji.

KUPUJEJO.

V zadnjih petih mesecih so pokupili Angleži v Jugoslaviji 15 rudarskih polj pod firmo »Pacific Trust« iz Londona. Angleška družba se ne zanima za premog, pač pa za druge rude, ki se večinoma še ne pridobivajo. Na kupljenih poljih bodo pridobivali predvsem svinec, cink, antimon, zlato in druge rude.

GESCHÄFT IST GESCHÄFT.

V reviji »Misel in delo« beremo v zadnji številki pod gornjim naslovom med »Drobtinami«: »Duša akcije, da bi se tudi pri nas po zgledu nacističnega podjetja »Technische Union« v Berlinu organizirala podobna ustanova, in sicer v bolj ali manj tesni zvezi z Ljotičevim gibanjem, je neki pokristjanjeni Žid Milan Danić -Diamantenstein. Ko so vprašali pristojne nacistične faktorje v Berlinu, ali jim je poreklo tega gospoda znano, so pritrdili, pa pripomnili, da jim je vseeno, ali delajo z Židi, ali s komunisti ali s kom drugim, češ da velja zanje geslo »Geschäft ist Geschäft«.

V vsako slovensko hišo „Večernik"!

Kulturni razgledi

Mladina konjiškega sreza poje

V nedeljo 14. t. m. so priredili mladinski zbori konjiškega šolskega okoliša v telovadnici deške osnovne šole v Konjicah lepo uspeli pevski koncert, pod pokroviteljstvom g. bana, katerega je na koncertu zastopal g. srezki načelnik iz Konjic. To je morda edini primer v celi banovini, da bi se mladinska glasba tako sistematsko gojila. Pod uplivom in po vzgledu trboveljskega »Slavčka« se je skoraj na vsaki tamošnjih osnovnih šol že osnoval mladinski pevski zbor, katerega naloga je, da z izbranim pevskim materijalom dvigne našo narodno in umetno pesem nad povprečnost. Zbori konjiškega sreza so že na svojem prvem večjem koncertu v nedeljo, to je, že v svojem prvem začetku pokazali lepe uspehe in v več slučajih se njih petje dviga že nad poprečnost ljudskošolskega petja, nekateri izmed teh zborov se pa celo približujejo že stopnji trboveljskega slavčka kakor smo ga poznali v njegovih prvih početkih.

Po pozdravnem govoru šolskega upravitelja konjiške deške osnovne šole g. Marjana Bratuža, se je začel razvijati spored. Vrstili so se zbori devetero po številu, pod vodstvom svojih neumornih učiteljev in koncert se je razvil v zelo animirano medsebojno tekmovanje.

Kot prvi je nastopil deški zbor konjiške osn. šole pod vodstvom g. M. Bratuža, ter nam lepo podal dve narodni: »Kaj pa delajo ptički« in »Ena ptička priletela«. Dober način podajanja, ki ga je pokazal dirigent nas uverja, da se bo zbor s časom še dobro razvil — želeti bi bilo samo, da se temu zboru pridružijo še učenke dekliške osn. šole, ki bi dale zboru gotovo še mnogo glasovne svežosti. Temu zboru je sledil mlad. zbor iz Loč pod vodstvom g. A. Pirjevca z narodno »Kaj pa delaš Anzelček«, Brede Orlove »Zlati sonček« in z »Pesem od Jadrana«. Pri tem zboru smo opazili že večjo glasovno izpiljenost. Tudi način podajanja je bil na mestu. Sledil je zbor iz Oplotnice pod vodstvom g. M. Sekirnika. Ta zbor, po številu najmočnejši, je podal Preglovo »Cvili možek« ter dve »lokalno« narodni: »Lepo nam je« in »V Oplotnici hišico imam«. Obe zadnji skladbici sta bili sprejeti s strani občinstva, posebno še radi »lokalne« aktualnosti besedila, z burnim aplavzom. Harmonizacija obeh pesmic je pa bila sila enostavna in malo nerodna, posebno pa nas je motil oktavni paralelizem med prvim in tretjim glasom. V dirigentu smo pa videli velik smisel pravilnega in mirnega dirigiranja. Zelo uvežbano je nastopil zbor in Prikove pod vodstvom g. J. Štefančiča ter podal tri narodne: »Pesem raznih stanov«, »Pozdrav Gorenjski« in »Pesem o Zili«. Zbor, ki je bil po številu šibak ,je pa bil zato glasovno zelo izdaten in kakor že rečeno, je dirigent postavil svoj zbor v zelo izdelani formi na oder. Sledila sta dva številčno najšibkejša zbora iz Špitaliča. Prvi (20 po številu) je podal pod vodstvom ge. Ane Bautonove »Hišico očetovo« in »Rožici«; drugi (tudi 20 po številu) pa pod vodstvom g. J. Trošta »Junak iz Like« in »So ptičke zbrane«. Oba zborčka sta rešila svojo nalogo posrečeno, vendar bi bilo želeti, da se zbori ene ter iste šole ne cepijo v dve tako majhni skupinici, kajti če bi oba zborčka združili, bi zbor 40 po številu že nekaj izdal. Dirigenta bi pa lahko na skupnem zboru preizkušala svoje zmožnosti. Veliko prožnost in gibčnost je pokazal zbor iz Tepanj pod vodstvom g. G. Zemlje, ki je izvedel narodno »Otožna pesem« in dve že dokaj težki: Adamičevo »Jurjevanje«, ki zahteva v pogledu ritmike že dokaj pevske rutine in Preglovo «Soči« kateri pa zbor še ni povsem dorastel. Zbor pa ima v gosp. Zemlji izvrstnega dirigenta, ki kaže mnogo ambicije in razumevanja. Dekliški zbor (ca 30) iz Vitanj je izvedel pod vodstvom g. M. Veljaka dva triglasna zbora in sicer: moravsko narodno (po Malatu) »La stavica« in Adamičevo »Tam gori za našo vasjo«. Tudi ta zbor se je dobro odrezal, manika mu pa še one rutine, ki je potrebna, da se zbor neustrašeno predstavi širšemu auditoriju. Perfektno izvežbanega se nam je predstavil zbor (ca. 50) iz Žreč pod vodstvom šolskega upravitelja g. K. Mravljaka z narodno »Sem fantič z zelenega Štajerja« in s Fleišmanovo »Triglav«. Obe dvoglasni pesmi ne postavljata sicer večjih pevskih zahtev, zato pa je bil ta zbor izmed vseh nastopajočih najsolidnejše izdelan in pokazal je tudi največjo pevsko disciplino. Višek cele prireditve pa je tvoril zbor iz Žič (ca. 70), ki je pod vodstvom svojega mladega in nadebudnega učitelja g. Emila Ulage podal najprej dvoglasno narodno »Pastirc pa pase ovčke tri«, dalje znano Adamičevo »Uspavanko«, kjer smo imeli priliko spoznati krasen glas žičke »Rezike« ter Pirnikovi »Dve uganki«, ki sta tvorili po svojevrstni harmoniki Osterčevega sloga, najtrši oreh sporeda. S to skladbo je nadarjeni Ulaga pokazal, da se dajo s smotrnim delom premagati tudi že na deželi težkoče, ki jih mlademu pevcu postavlja tovrstna sodobna glasba. Združeni zbori, 460 mladih pevk in pevcev, so pod vodstvom g. Ulagee, ki je obnem tudi inicijator in organizator tega pevskega pokreta v konjiškem srezu, zaključili krasno uspelo pevsko slavnost z »Bože pravde«, »Venčkom nar. pesmi«, Bredovo »Poklonitev najmlajših« in z »Hej Slovani«.

Navdušeno občinstvo je do zadnjega kotička napolnilo dvorano. Mnogi so se morali radi pomanjkanja prostora vrniti na svoje domove. da prisostvujejo radijskemu prenosu, katerega je preskrbela za to redko priliko ljubljanska Radiopostaja. — Vse priznanje prirediteljem, zborovodjem, kakor tudi mladim »slavčkom« konjiškega okraja, ki so s to prireditvijo pokazali širši javnosti lepe uspehe na našem glasbeno-kulturnem polju.

Prof. Karol Pahor.

Baletni večer v gledališču

V petek 12. t. m. je bil v Narodnem gledališču baletni večer, na katerem so sodelovali baletni mojster zagrebške opere Maks Froman, članice baleta ljubljanske opere Gizela Bravničar, Greta Skala in Marta Remškar, ter kapelnik ljubljanske opere dr. D. Švara, ki je vse točke pestrega baletnega programa spremljal z mojstrskim spremljanjem na klavirju. Sodelujoči so bili deležni toplega aplavza. Bilo pa je v Mariboru že drugih baletnih večerov, ko so se Mariborčani v izrazih hvale ter priznanja še bolj razgibali kakor topot.

Spored je obsegal tri dele. Sanjavo romantičnemu baletnemu nastopu »metuljčkov«, ki je tvoril prvi del sporeda, in pri katerem se je pokazala stopnja mojstrske izvežbanosti g. Fromana ter ritmične usoglašenosti Bravničarjeve, Skalove in Remškarjeve, je sledil drugi del s pretežno solističnimi, karakternimi, deloma tudi grotesknimi točkami (Schubertov Moment musical, poliska romanca, Tatarski narodni ples, Gavota, Mačkica, Kake-Walk). V tretjem delu je bil Chopinov valček z Remškarjevo in Fromanom, Dunajski valček z Bravničarjevo in Skalovo, Fromanov kitajski ples, Tango z Bravničarjevo in Remškarjevo ter Lutki, s katerima sta žela Froman in Skalova toplo pritrjevanje, tako da sta groteskno oblikovani lutki morali ponovno na oder.

Maks Froman je vsestranski mojster v svoji stroki, le žal, da sta na sporedu baletnega večera bili isti točki (tatarski, kitajski ples), kakor teden predtem na ruskem večeru. Tretjina občinstva je bila gotovo navzoča na ruskem večeru in bi bila nedvomno želela vsaj dodatka nove točke. Bravničarjeva razpolaga z gibkim, prožnim telesom in kaže mnogo talenta, ki se razteza na vsa področja baletno-ritmične spretnosti. Skalova teži predvsem v grotesko, kjer je izkazala odlične izvedbe, Remškarjeva pa h umerjeni karakternosti.

O jutrišnjem literarnem večeru v Rušah

V Sokolskem domu v Rušah bodo jutri ob 8. uri zvečer čitali iz svojih del najmlajši sotrudniki **Ljubljanskega Zvona** in med mlado generacijo največ obetajoči talenti v slovenski leposlovni umetnosti. — Ivo Brnčić: esejist, dramatik in novelist, ki je bil desna roka pisatelja in urednika Juša Kozaka pri dvigu Lj. Zvona do one višine, ki je danes ne doseza nobena druga revija, bo čital analitično psihološko novelo »Smrt Jurija Možine«. — Ivan Potrč, mlad pisatelj, kmečki sin štajerske zemlje, ki jo pač najbolje pozna, bo bral poglavje iz romana »Prekleta zemlja«. — Jože Kerenčič, tudi Štajerc, znan po svojih študijah o naši vasi v Lj. Zvonu, bo bral novelo »Obisk pri starcih«. — Jože Šeligo, lirični pesnik Lj. Zvona bo recitiral pesmi, polne svežine in iskrenosti, ki jo pri drugih naših sodobnih ličnih pesnikih tako pogrešamo.

Pripominjamo samo še, da je literarni večer, ki so ga imeli isti naši najmlajši kulturni delavci v Celju, izredno lepo uspel. — Na večeru bo nastopil tudi Tone Seliškar, ki ga je delavstvo v Rušah še posebej povabilo.

Vse iz Ruš in Maribora, ki se zanimajo za rast slovenske leposlovne umetnosti, in hočejo spoznati hotenje in nakazano pot naših najmlajših, opozarjamo na ta izredno zanimivi večer.

»Misel in delo«, kulturna in socialna revija. Izšla je z bogato, idejno aktualno vsebino, druga in tretja številka navedene revije, ki si od številke do številke vsebolj utira pot v vrste slovenske napredne inteligence. Uvodnemu članku o narodu in zemlji, posvečenem Melikovi »Sloveniji«, sledijo poučno aktualne razprave in sicer R. Pustoslemškove misli ob podpisu prijateljske pogodbe z Bolgarijo (Odločno naprej h končnemu cilju!), L. Čermeljeve »Smernice manjšinske zaščite«, B. Verčonov prispevek »O povojnih konkordatih ter F. Veberjeva »Naša doba — doba etike«. Z informativnim gradivom izdatno založeni »Obzornik«, »Poročila« in »Drobtine« zaključujejo krasno urejeno ter okusno opremljeno dvojno številko te naše vodilne idejne revije.

Knjige za ameriške Slovence. Kr. banska uprava v Ljubljani je pričela akcijo za zbiranje knjig za ameriške Slovence. Rada bi preskrbela vsaj nekaterim akademikom in drugim ameriškim izobražencem nekaj pomembnejših del slovenske književnosti, kajti knjige naših znanih pesnikov in pisateljev, zlasti novejših, so med ameriškimi Slovenci žal redkost. Zveza kulturnih društev bi rada podprla to hvalevredno akcijo. Ker pa sama nima dovolj knjig na razpolago, se obrača do občinstva s prošnjo, naj ji daruje knjige ki ležijo morda doma nečitane. Te knjige bo ZKD dostavila banski upravi, da bodo služile svojemu namenu med našimi ameriškimi rojaki. Knjige sprejema ZKD v Mariboru, Narodni dom. Na željo se pošlje po nje na dom.

Pobežke novice

Hranilno knjižico je izgubila 82 letna prevžitkarica iz Košakov, Kovačič Frančiška, ko je šla v nedeljo zjutraj k maši in nato na pobrežko pokopališče. — Knjižico, ki se glasi na znesek 57.000 Din, je v pondeljek zjutraj našla 8letna učenka tukajšnje šole Marc Angela, in jo izročila potom orožniške stanice lastnici.

Društvena vest. Tajništvo Rdečega Križa je prevzel g. Zornik Aristid.

Jože Malenšek:

Iz prevratnih dni

Maribor se je razdelil na 5 sektorjev in sicer koroško predmestje, notranje mesto, Melje in graškim predmestjem, Pobrežje s kaznilnico do Tržaške ceste in magdalensko predmestje z železniškimi delavnicami. Poveljnik koroškega sektorja je bil kapet. Dolar, notranje mesto Slomšekov trg in Glavni trg so zasedli srbski oddelki, Melje Gračner, magdalensko predmestje kapet. Kos in Pobrežje s kaznilnico jaz. Glavni nemški stan v Dravski vojašnici je razorožil kapet. Krumenaker. Ob 6. uri zvečer je bilo vse vojaštvo v pripravljenosti. Oficirji so morali spati v kasarnah pri svojih oddelkih. Vse se je zgodilo tiho in mirno, nihče od Nemcev ni slutil naše namere. Že ob 3. uri zjutraj so bili vsi naši oddelki pripravljeni. Ob pol 4. uri so odkorakali na svoja določena mesta in točno ob štirih se je izvršil napad, ki se je izvršil tako nenadoma, da ni bilo na naši strani nobenih izgub. Nemci so bili popolnoma presenečeni in so se po večini takoj udali. Le v Dravski vojašnici se je uprl nemški oficir po imenu Gugel. Tudi v Melju ni šlo gladko. Tam so streljali Nemci s strojnicami in šele, ko so prišli drugi oddelki na pomoč, so se udali. Na Pobrežju je bila stvar lažja. Moj oddelek je korakal čez železniški most. Na drugi strani mostu sem razdelil oddelek na dva dela. Prvi je odkorakal pod vodstvom podpor. Cestnika in Groznika proti kaznilnici, drugi pod mojim vodstvom proti Puklovi gostilni na Pobrežju. Poveljnik nemškega oddelka je bil tukaj stotnik Pitschl. Gostilno smo na tihem obkrožili in nato nenadoma napadli. Nemška straža, ki je bila zunaj, je hotela Nemce alarmirati, a smo jo takoj razorožili. Prva sva skočila v lokal častniški zamenik Predan in jaz. Od strani Nemcev je padel strel, a k sreči ni zadel, ker je bila popolna tema. Zaklicala sva jim »Hände hoch«, in zahtevala luč, kar se je takoj zgodilo. Po poveljnika Pitscha, ki je stanoval v sosedni hiši pa je odšel podpor. Mordej. Presenetil ga je v sami srajci. Odvzel mu je pištolo in karabinko ter ga pozval s seboj. Cestnik in Groznik sta tudi kmalu opravila svoje in tako je bil tekom pol ure Maribor v naših rokah. Vsi oddelki so ostali na svojem mestu do 7. ure. Zasedli smo tudi vse ceste, ki vodijo v Maribor in nismo pustili razen železničarjev nikogar v mesto. Ob 7. uri zjutraj je nato došlo povelje, naj se vrnemo v kasarno. Pevajoč in vriskajoč smo korakali skozi mesto, ki je postalo od tega trenutka naprej v resnici naše. Takoj drugi dan 24. novembra smo zasedli Špilje. Zasedel ga je sprva srbski oddelek, ki pa je bil takoj naslednji dan po prvi in peti četi našega polka zamenjan. Šele sedaj smo lahko pometli z nemškimi uradniki po različnih uradih. Nekateri so se upirali, rekoč: »Wir weichen nur der Gewalt.« No pa smo storili tudi to. Kdor se ni uklonil, smo ga poslali takoj s prvim vlakom v Gradec. Nemški železničarji, katere je vodil neki Zupanc, pa so pričeli stavkati. Te pa smo kratkomalo poiskali s patrulami v stanovanjih in kdor ni hotel v službo, je tudi moral takoj čez mejo. Večina se je takoj udala, češ da so bili nahujskani in zapeljani. Stavka pa ni bila popolna, ker so slovenski železničarji, ki jih je bilo malo, vendarle vzdržali promet z nadčloveškimi napori in tako se je tudi ta nakana Nemcev ponesrečila.

Podpolkovnika Kodoliča, ki se je pripeljal 24. novembra iz Gradca, kjer se je mudil radi že omenjenih navodil, pa smo ustavili in poslali takoj nazaj, od koder je prišel. Ta je imel namreč navodila s seboj, kako bi nas razorožil! A prispel je dva dni prepozno. Tako je postala glavna strategična točka, to je Maribor, dejansko naša.

S tem pa se začenja drugi del Maistrovega delovanja in to je zasedanje naše severne meje. Špilje sem že omenil. Zasedla pa se je tudi cela železniška proga do Radgone po naših oddelkih.

Zapadno od Maribora so zavzele naše čete sledeče položaje: Lučane, Sv. Duh, Kaplja, Marenberg, Radel in Sobota, na Koroškem Malgajeva četa do Velikovca, kateri je poslal Maister tudi dve četi Srbov na pomoč. V Labudski dolini pa je bil manjši oddelek s poveljnikom Pojetom, v Labudu in Št. Pavlu z Jurkom Stanislavom na čelu.

(Se nadaljuje.)

Darujte za azilni sklad PRI

Mariborske in okoliške novice

Lepo uspel večer bolgarskih plesov

V nabito polnem gledališču je bil sinoči slikovito podan prikaz bolgarskih narodnih plesov, ki ga je spremljalo prelepo petje bolgarske narodne pesmi ob sodelovanju bolgarskih narodnih godbenih instrumentov, zlasti klarineta ob spremljevanju harmonike. Vsi sodelujoči plesalci in plesalke, oba godbenika ter pevec solist so bili za prelepi večer deležni toplega priznanja vseh navzočih. Ob izvajanju obširnega in pestrega sporeda bolgarskih narodnih plesov je resnično razodela vsa vedrost, toplota ter prirodna neposrednost bolgarske duše. Kakor doznavamo bodo bolgarski gostje ponovili večer bolgarskih plesov jutri zvečer.

Bolgarska plesna skupina »Račenice« nastopi jutri v četrtek 18. t. m. v Grajskem kinu in sicer ob 16., pol 19. in pol 21. uri, vsakokrat pred normalnim kinogledališčnim sporedom. Občinstvo naprošamo za točnost.

Maribor za popolno slovensko univerzo. Društvo jugosl. akademikov v Mariboru javlja, da se zborovanje, napovedano za danes pod gornjim naslovom, ne more vršiti radi prepovedi predstojništva mestne policije z dne 15. marca 1937.

Putnikova poslovalnica na Aleksandrovi cesti 35 posluje na praznik dne 19. marca od 8. do 12. ure. Putnikova poslovalnica na kolodvoru pa kakor običajno noč in dan.

Iz društva »Nanos«. V četrtek, dne 18. marca bo v društvenih prostorih ob 20. uri skioptično predavanje o Bolgariji. Predaval bo g. prof. Šedivý. Članstvo se vabi, da se tega zanimivega predavanja udeleži polnoštevilno.

Danes ob 20. uri se vrši koncert Mariborskega klavirskega tria v veliki kazinski dvorani. Trio tvorijo najodličnejši učitelji Glasbene Matice. Spored: Beethoven, trio c-mol op. 1, št. 3; Schubert, sonata op. 137 za gosli in klavir; Dvořak, Dumky-trio op. 90. Preostale vstopnice se bodo prodajale še pri večerni blagajni.

Cercle français. Odbor društva ponovno vabi vse člane na občni zbor, ki bo jutri, dne 18. t. m. ob 18.30 v društveni čitalnici, Gregorčičeva ul. 4.

Potovanje v Francijo. Marsikdo, ki namerava potovati letos na svetovno razstavo v Pariz, bi rad hitro obnovil svoje znanje francoščine ali se naučil najpotrebnejših besed in izrazov za vsakdanjo porabo. V to svrho bo otvoril francoski krožek 2. aprila poseben tečaj. Pouk se bo vršil ob torkih in petkih od 18.30 do 19.30 — ura se na željo udeležencev lahko spremeni — v pritličju realne gimnazije. Prijave naj se pošljejo z dopisnico na naslov: Francoski krožek v Mariboru.

Pomočniški odbor združenja trgovcev obvešča članstvo, da priredi Slov. trg. društvo v četrtek, dne 18. marca zvečer v hotelu »Orel« **družabni večer.** Sodeluje priljubljeni trgovski pevski zbor. Iskreno vabljeni!

Slovensko planinsko društvo — službeno. SPD obvešča članstvo in prijatelje zimskega sporta, da je na zapadnem Pohorju zapadel nov sneg in je smuka izvrstna. Iz tega razloga prirejamo ob priliki smuških tekem na 18 km za prvenstvo MZSP skupno s »Putnikom« avtobusni izlet v Ribnico na Pohorje. Odhod v soboto, dne 20. t. m. ob 14.30. uri izpred hotela »Orel«, vrnitev iz Ribnice v nedeljo ob 18. uri. Cena Din 45.— za osebo. Takojšnje prijave pri »Putniku«. — SPD. Maribor.

Obrtništvo bo na Jožefovo praznovalo svojega zaščitnika v cerkvici sv. Barbare na Kalvariji, kjer se bo vršila služba božja s sodelovanjem pevskega zbora. **Obrtno društvo** prosi vse obrtništvo in njih prijatelje, da se udeležijo službe božje z naraščajem. Zbirališče pred realko ob pol 9. uri.

Obrtno društvo sklicuje zborovanje vsega mariborskega in okoliškega obrtništva radi protesta proti izvrševanju rokodelske obrti v mariborski moški kaznilnici, ki ogroža obstoj obrtništva. Zborovanje se vrši v četrtek, dne 18. marca t. l. ob 8. uri zvečer v dvorani Zadružne gospodarske banke v Mariboru, Aleksandrova č. 6.

Jutri bo v dvorani hotela »Orel« družabni večer Slovenskega trgovskega društva. Vljudno vabljeni vsi! Vstopnine ni! Začetek ob 20. uri.

Kino

Kino Union. Danes največji film sedanjosti »Port Artur«, Adolf Wohlbrück, Karin Hardt, Paul Hartmann.

Velikonočni izleti »Putnika«. Krstna vožnja novega luksuznega avtokarskega ekspresa v Rim od 25. marca do 3. aprila. Cena kompletnega aranžmana Din 2400 za osebo. Izlet v Benetke od 27. do 30. marca le Din 900. Dvodnevni izlet v Graz od 28. do 29. marca, cena vključno vizum le Din 110. Informacije »Putnik«, Maribor, telefon 21-22.

Nov sneg — izvrstna smuka na Pohorju. Iz tega razloga prireja na splošno željo skupno s SPD »Putnik« v soboto, dne 20. marca, odhod ob 14.30. uri izpred hotela »Orel« avtobusni izlet v Ribnico na Pohorju. Povratek v nedeljo ob 18. uri. Cena Din 45. Prijave do sobote 10. ure pri »Putniku«. Pri Senjorjevem domu so v nedeljo tudi smuške tekme, prvenstvo MZSP.

Drzni vlomilci so danes ponoči vdrli v gostilno Dane Milete v Frankopanovi ulici ter odnesli cigarete, pršut in druge predmete v vrednosti okoli 1000 dinarjev. Policija poizveduje za vlomilci.

Nacionalni Maribor

mora dobiti svoj Sokolski dom prispevajte brez izjeme vsi!

Naredba. Predstojništvo mestne policija razglaša: Da se prepreči pijančevanje in izgredi vojaških rekrutov ob priliki vpoklica v stalni kader, odrejam na podlagi čl. 66. in 67. zakona o notranji upravi, da se v dneh od 12. do 14. IV. 1937 vojaškim obveznikom v Mariboru ne sme točiti in prodajati alkoholne pijače. Prestopki te naredbe se bodo kaznovali na podlagi čl. 69. zakona o notranji upravi z denarno kaznijo od 10—500 Din, oziroma ob neplačilu v danem roku z zaporom od 1—10 dni. Ta naredba stopi v veljavo dne 11. aprila in velja do 15. aprila 1937.

Ljudska univerza. Radi praznika odpade petkova prireditev. **V ponedeljek 22. t. m.** predava g. univ. prof. dr. Vaclav Burian iz Ljubljane o temi **Ob stoletnici Kollarjeve slovanske vzajemnosti.**

Nočno lekarniško službo imata ta teden Maverjeva in Vaupotova lekarna.

Otvoritev strelske sezone. Tukajšnja strelska družina je pričela v nedeljo z rednim streljanjem na novem strelišču, ki je nad Marenbergom, pod tako zvanim starim gradom. Novi odbor, ki mu predseduje vodnik granične trupe, poručnik g. Bomostar Vladimir, je takoj šel na delo in našel idealen prostor za novo strelišče. Za streljanje vlada veliko zanimanje. Sedaj se vrši vsako soboto redno sobno streljanje, vsako nedeljo pa streljanje na strelišču.

Ne pozabite,

da pričenja **novo kolo Državne razredne loterije!**

Srečke za I. razred dobite v upravi

„Jutra in Večernika“

Maribor, Gosposka ulica 11

Posledice nekvalificiranega babištva. Pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča se je morala danes dopoldne zagovarjati 59-letna najemnica Marija Šebrakova iz Cvetkovcev, ki jo je državni tožilec obtožil, ker je dne 17. novembra 1936 v Trgoviču pomagala Amaliji Kolenčevi pri porodu, ne da bi imela zato predpisano strokovno izobrazbo. Kolenčeva je namreč ob priliki poroda zadobila zastrupljenje krvi in je 30. novembra 1936 umrla. Marija Šebrakova je bila obsojena na 3 mesece strogega zapora, pogojno za dobo 3 let.

Težka nesreča v delavnicah državnih železnic. Včeraj opoldne je bil 34-letni kovač državnih železnic Peter Gakič zaposlen pri električnem kladivu. Po nesrečnem naključju je prišel z levo roko pod kladivo, ki mu je popolnoma zdrobilo prste do prvih členkov. Poklicani mariborski reševalci so Gakiča odpremili v tukajšnjo splošno bolnišnico.

Kletne žolne. Posestniku Francu Lorbeku iz Bresternice so doslej neznani storilci ukradli iz kleti okoli 200 kg jabolk, 150 kg krompirja ter 50 l vina v skupni vrednosti okoli 1200 dinarjev. Storilci so klet odprli s ponarejenim ključem in so po izvršeni tatvini klet zopet zaprli. Z zadevo se pečajo sedaj orožniki.

Tatvina plaščev. Poročali smo, da sta pred dnevi izginila iz hodnika na neki tuk. šoli dva plašča. Z zadevo se je pečala policija, ki je ugotovila, da je plašče ukradel neki dijak ter jih prodal neki mariborski starinarni. Dijaka so aretirali ter je pri zaslišanju svoj greh skesano priznal.

Vremenske zadeve. Dunajska vremenska napoved za danes pravi: Po večini jasno, toda ne dolgo. Zjutraj mraz, podnevi se bo temperatura naglo zvišala. Na zapadu zopet južni veter. Prihod visokih oblakov z zapada.

Pozor pred falzifikati! Ponarejeni 20-dinarski kovanci so se pojavili včeraj na mariborskem trgu. Neka branjevka je dobila od nekega neznanega kupca ponarejeni 20-dinarski kovanec, ki ga je po neznančevem odhodu spoznala za ponarejenega ter ga izročila mariborski policiji, ki sedaj poizveduje za razpečevalcem ponarejenih kovancev.

Narodno gledališče

MARIBORSKO GLEDALIŠČE:

Sreda, 17. marca: **Zaprto.**

Četrtek, 18. marca ob 20. uri: »Čevljar Anton Hit«. Red C. **Znižane cene.**

Petek, 19. marca ob 15. uri: »DR«. **Znižane cene.** — Ob 20. uri: »Ciganski primaš«. **Globoko znižane cene. Zadnjič.**

Krstna predstava v zvezi z interno proslavo 35letnice umetniškega delovanja Pavla Rasbergerja bo v nedeljo zvečer. Ta večer bodo krstili najnovejšo slovensko opereto, delo režiserja našega gledališča Pavla Rasbergerja **»Rdeči nageljni«.** Krstne predstave slovenskih glasbenih del so tako redke, da zaslužijo vso pozornost naše javnosti, zlasti pa velja to še za »Rdeče nageljne«, ki se naslanjajo v muzikalnem pogledu povsem na našo narodno pesem.

Študenške novice

Olajšani gradbeni predpisi. V petek se je vršila v Studencih komisija, obstoječa iz zastopnika kr. banske uprave, gradbenega urada marib. mestne občine in zastopnikov studenške občine. Pogajanja so se vršila, da bi se takozvani »zeleni pas« razširil. Zastopnikom občine se je posrečilo izposlovati pristanek, da se smejo odslej graditi hiše na jugu in vzhodu do občinske meje, na zapad, kar je nad železniško progo, isto tako do meje, v studenškem gozdu pa samo toliko, kolikor so hiše že v gradnji, dalje se gozd ne bo smel podirati. S tem so se gradbeni pogoji v Studencih znatno izboljšali. Dosegle so se tudi znatne olajšave za gradnjo tvorniških objektov. Mogoče bodo te olajšave privabile podjetnike, da bodo v večji meri gradili v Studencih, kar bi bilo zelo želeti.

Radi jutrišnjega nastopa harmonikarjev ni v Ljudski univerzi predavanja. Zaključno predavanje letošnje sezone z občnim zborom je v četrtek po Veliki noči. Predaval bo g. dr. Fr. Vatovec o grozotah bodoče vojne in »svinčenem ozračju nad Evropo«.

Čedne razmere.

Stražnik (ki na pol prinese pijanega gospoda pred neko hišo, vpraša hišnika): »Ali tale gospod ne stanuje pri vas v hiši?«

Hišnik: »O ne! Naši gospodje so bili nocoj že vsi domov prinešeni.«

Zadnje telefonične vesti

Krvava noč v Parizu

200 ranjenih — Več mrtvih — Nočna bitka med komunisti in policijo — Šef Blumovega kabineta ranjen — Položaj notranjega ministra omajan

PARIZ, 17. marca. Pariško predmestje Clichy je bilo danes ponoči prizorišče krvavih komunističnih nemirov, kakršnih ni Pariz že precej let sem doživel. Ves Pariz stoji pod vtisom dogodka, ki ima lahko v notranji politiki dalekosežne posledice. Sinoči so namreč vprizorili oblastveno razpuščeni Ognjeni križarji (Croix de Feu) v tipično delavskem predmestju Clichy kinogledališko predstavo. Da bi tej prireditvi že vnaprej ne dali značaja politične manifestacije, so prireditelji obljubili oblastvu, da bodo opustili vsak govor in so se voditelji sedanje socialne stranke (preje pokreta Ognjenih križarjev) obvezali, da ne bodo prisostvovali tej predstavi, da ne bi s svojo navzočnostjo vznemirjali svojih političnih nasprotnikov. Komunisti pa so smatrali to kinogledališko prireditev kot provokacijo. Ognjeni križarji so že v popoldanskih urah zasedli kinogledališčno dvorano, da bi preprečili, da je ne bi zasedli komunisti, ki so poslali več sto svojih pristašev v dvorano, da se pomešajo med Ognjene križarje. Istočasno so komunisti zasedli okrajni rotovž v Clichyju, kjer so imeli zborovanje, na katerem so najostreje protestirali proti Ognjenim križarjem. Policija je obkolila najnevarnejše točke. Ob 20. uri pa je že prikorakala komunistična množica, hoteč se približevati policijskemu kodonu. Na stranskih ulicah pa so istočasno pričeli komunisti postavljati barikade, s katerih so streljali na policijo.

To streljanje iz pušk in samokresov je trajalo do polnoči, nakar je policija, podprta po mobilni ter republikanski gardi, prodrla proti barikadam na okopnih avtomobilih in policijskih tankih. Po srditi borbi in po zlomljenem skrajnem odporu komunistov se je policiji posrečilo, da je vpostavila red in mir. Danes zjutraj je izdala pariška policijska prefektura sledeči komunike: »Okoli 10.000 komunistov je sinoči motilo kinogledališčno predstavo in je povzročilo pouličnе bitke, ki se jih je udeležilo več tisoč ljudi. V ranih urah je bilo prepeljanih v bolnišnice 200 težko ranjenih. Pet oseb je bilo ubitih, 6 pa se bori s smrtjo. Med ranjenci je tudi 50 stražnikov. Lahko ranjen je bil tudi kabinetni šef ministrskega predsednika Bluma, ki se je po naročilu svojega šefa podal na lice mesta, da vpliva pomirjevalno na levičarje. Ko so ga pa komunisti zagledali, so pričeli streljati tudi proti njemu ter ga ranili v roko ter rame. Moral se je takoj podvreči operaciji. Malo je manjkalo, da ni bil ranjen tudi notranji minister Marx-Dormoy, ki je tudi prispel na lice mesta. Ko je minister videl zadržanje komunistov, je takoj dal policiji nalog, da postopa brezobzirno in z orožjem. V levičarskih krogih je radi tega postopanja notranjega ministra največje ogorčenje, ter se zdi, da bo moral iz vlade. Vse pariško časopisje je pod vtisom nočnih krvavih bojev. Desničarski listi označujejo dogodek kot komunističen vdor v družabni red in pričetek razpada levičarske fronte. V krogih, ki stoje blizu Blumu, se postopanje komunistov označuje kot škodljivo interesom levičarske vlade in kot načrtno ofenzivo proti vladi.

V kraljestvu žene

Kaj je cesarica Katarina zahtevala od svojih gostov

Ruska carica Katarina II. je prebila svoj prosti čas najrajši v svoji petrograjski palači. Tu je imela na svojevrsten način urejeno sprejemnico, katere ni smela prestopiti noga njene služinčadi. Vsa oprema je bila pritrjena na prožnih peresih in se je lahko poljubno pogreznila v globino ali pa v stranske dvorane. Ta prostor je bil za cesarico Katarino posvečen prostor. Gostje, ki jih je večkrat povabila k sebi, so bili v tem prostoru sproščeni vseh aristokratskih predpisov obnašanja in je carica v zadostni meri poskrbela, da so se gostje pri njej prav udobno počutili. Na vseh hodnikih, ki so vodili do te sprejemnice, so bila nabita pravila obsegajoča 10 točk, katerim se je moral brezpogojno pokoriti vsakdo, ki je bil gost cesarice. Pravila so se glasila nekako takole:

Vsedi se na oni prostor, ki ti najbolj ugaja, ne da bi koga za to dovoljenje še posebej vpraševal. Pomni, da se mora vsakdo, ki pristopi ta prostor, ravnati po sledečih točkah:

1. svoje dostojanstvo, s katerim nastopaš v zunanjem svetu, odloži kar pri vratih, ravnotako kakor odložiš tam svoj klobuk in svojo palico.

2. Vse obveznosti etikete in ponosa, ki so ti v nadlego, odpadejo kakor odpade vse ono, kar bi oviralo tvoje prosto gibanje. 3. Vsakdo mora biti vesel, ne da bi pri tem smel postati hrupen ali da bi v tej svoji sproščenosti morda celo kaj razbil ali poškodoval. 4. Vsakdo izmed gostov lahko postaja po dvorani po mili volji in se lahko tudi sem ter tja sprehaja, če se mu zdi to prijetno. V tem kretanju naj ne jemlje ozira na nikogar. 5 Nikdo ne sme biti preglasen, da ne bi s tem nehote utrudil ušes svojih sogostov. 6. Če se prepiraš, prepiraj se tako, da ne zbujaš ne pri sebi in ne pri drugih razburjenosti ali celo neželjenih strasti. 7. Če ti je dolgčas, ne smeš zehati ali zdihovati, da ne spraviš s tem še drugih v slabo voljo. 8. Kakor hitro predlaga nekdo izmed navzočih to ali ono nedolžno igro, mu morajo slediti vsi ostali brez prigovora. 9. Pri mizi uživa lahko vsakdo vse one jedi, ki mu ugajajo in v toliki meri, kolikor jih prenese njegov želodec. Piti pa sme vsakdo samo toljko, da lahko še sam stoji na svojih nogah, ker ne sme pozabiti, da ga nikdo ne bo spremljal domov. 10. V trenotku, ko se družba razide, morajo biti vsi nesporazumi in prepiri pozabljeni. Pri tem veljaj pravilo: kar je šlo pri enem ušesu notri, naj gre pri drugem ven. Za vse one, ki so ta caričina pravila kršili, so bile odmerjene svojevrstne kazni. Kdor se je pregrešil samo proti enemu členu teh pravil, je moral za kazen izpiti na dušek cel kozarec mrzle vode. Kdor pa se je pregrešil proti večjemu številu členov naenkrat, je moral čitati cele ure dolgočasne feljtone. Od teh značilnih pravil cesarice Katarine II. so se ohranili samo trije originali, od katerih je prvi v Parizu, drugi v Madridu, tretji pa v Kodanju.

Ptujske novice

Z gnojnimi vilami pobit do smrti. V torek dne 15. marca t. l. zvečer se je zbrala v neki gostilni v Velovleku pri Ptuju manjša družba, med katero je bil tudi želarski sin Jožef Rojs iz Vintarovskega vrha. Ko so nekaj časa popivali, se je pričelo med družbo prerekanje, nakar je sledil pretep. Pretepači so pograbili vse, kar jim je prišlo pod roko in tako je nekdo tudi iztaknil nekje na dvorišču gnojne vile ter z istimi začel udrihati po Rojsu, da je obležal nezavesten v mlaki krvi in na licu mesta izdihnil. Uvedena je sodna preiskava in odrejena obdukcija pokojnikovega trupla. Pokojni Rojs je že tretji brat, ki je prišel ob življenje na enak način.

Roditeljski sestanek. V nedeljo dne 7. t. m. se je vršil po dolgem odmoru zopet roditeljski sestanek vzgojne zajednice meščanske šole v Ptuju. Kakor sledi iz iznešenega tako od strani učiteljstva kakor tudi od strani staršev je prepotrebna kar najtesnejša vez med šolo in domom in so v to svrho taki sestanki prepotrebni. Obravnavalo se je tudi vprašanje šolske polklinike, katere v našem mestu tako pogrešamo. Stalno zdravniško nadzorstvo in pomoč pri močno zvišanem številu otrok v mestnih šolah bi moral vršiti posebej za to postavljeni zdravnik.

Kino. V sredo, dne 17. in v četrtek, dne 18. t. m., obakrat ob 20. uri, se predvaja film »Križarske vojske«.

Sportno gibanje

Državno nogometno prvenstvo. V ligi bo prihodnjo nedeljo zopet vseh pet tekem in je razpored naslednji: v Zagrebu: Gradjanski in Hašk ter Concordia in BASK, v Beogradu: BSK in Jugoslavija, v Splitu Hajduk in sarajevska Slavija, v Ljubljani pa se bosta srečala SK Ljubljana in osiješka Slavija.

Odločilne tekme za prvenstvo LNP bodo v nedeljo 21. t. m. V Mariboru bomo imeli dvojni program, in sicer se bosta srečala ISSK Maribor in SK Železničar ter SK Rapid in SK Celje. Obe tekmi bosta na stadionu SK Železničarja. Tretja tekma bo v Čakovcu, kjer bosta merila svoje moči Čakovečki SK in celjski Atletiki.

Tezenske novice

V nedeljo so gostovali naši sokolski diletanti v Limbušu, kjer jih je že večkrat vzel Sokolski dom pod svojo streho, in sicer z burko v treh dejanjih »Utopljenca« (Nestroy), ki je nudila limbuški publiki, med katero smo opazili tudi precej mariborskih izletnikov, veliko zabave in smeha. Igralci so povsem zadovoljili in so bili deležni obilo pohvale. Potek je bil hiter, dejanja prirodna, maske prav posrečene, kar je prišlo v poštev zlasti v drugem in tretjem dejanju. Kratke odmore so izpolnili limbuški tamburaši. Vsa čast in hvala našim diletantom, ki se ne ustrašijo nobenih žrtev, da pripomorejo s skromnimi kamenčki k uresničenju cilja sokolske petletke. — Z d r a v o !

Razno

KUHINJSKE OPRAVE
ter spalnice izdeluje po najnižjih cenah: mizarstvo Unterlechner, Vojašniška ul. 12. Za novoporočence poseben popust. 1025

DAME, GOSPODJE!
Kaj neki premišljujete, kam bi dali v delo vaše kostume, plašče, moške obleke itd. Po najnovejši angleški fazoni garantirano vam ustreže krojaški salon Avberšek, Maribor, Državna c. 24. 1134

KONCERT
vsako soboto zvečer v »Švicariji« Slavec. 1322

VELIKA NOČ JE TU!
Ni menda gospodinje, ki bi ne iskala za bližajoče se praznike cenenih in svežih jajc. Hočete to, potem pojdite takoj in to še danes v Gosposko ulico 20 v vežo poleg trgovine Meinel in Herold, kjer imate veliko izbiro najcenejših in garantirano svežih jajc. Se priporoča Ivan Simčič, Maribor, Gosposka ul. 20. 1157

SLADKORNO BOLNI
krijte Vaše potrebščine zanpno v pekarni Rakuša, Koroška cesta. 1217

Prodam

UGODNO NA PRODAJ:
vrata, okna, steklene stene ter razni mizarski in stavbeni materijal. Uprava hiš Pokojninskega zavoda za nameščence v Mariboru. 1332

SPALNICE
trde, gladke, politirane, zajamčena izdelava, od Din 4500.— naprej samo pri Novaku, Vetrinjska 7. 1328

JARI JEČMEN
oves, koruza in krompir za seme ter apneni prah in umetna gnojila oddaja Kmetijska družba, Maribor, Meljska cesta. 1287

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO
v novi hiši, s posebnim vhodom, takoj oddam. Metelkova 53. 1329

Stanovanje

S 1. aprilom oddam lepo **DVOSOBNO STANOVANJE** s kabinetom in kopalnico. — Vpraša se v upravi. 1323

STANOVANJE
oddam, soba kuhinja Din 250.—, 350.—, 400.—, v novih hišah, parket. Dvosobno stanovanje Din 550.— in 650.—, trisobno s kopalnico, veranda v prvem nadstropju Din 700. Maribor, Smetanova ul. 59. 1239

IŠČEM STANOVANJE
za 1. maj. Predpogoj: solnčno, 2 sobi, kabinet, kopalnica. — Naslov v upravi. 1333

Službo dobi

NATAKARICA
dobi službo takoj. Vprašati Pobrežje, Zrkovska c. 6. 1327

FRIZERKO
dobro, veščo v onduliranju, sprejmem za stalno. Salon »Mila«, Meljska c. 26. 1172

TRGOVSKEGA POMOČNIKA
dobrega prodajalca, sprejmem. Pismene ponudbe s podatki in zahtevami pod »Agilen« na upravo »Večernika«. 1256

Otroški vozički
v najmodernejši izdelavi
„Wanderer“
pokromana kolesa
motorna kolesa
šivalni stroji
po zelo nizkih cenah in ugodnih plačilnih pogojih.
Franc Lepoša
d. z o. z.
Maribor
Aleksandrova cesta 39. 1321

STENICE in drugi mrčes, ki vas nadleguje v vaših stanovanjih uničuje
Desinsekcijski odd. MP Orožnova ul. 2/I, Maribor
Jamčimo za diskretnost in uspeh. 1281

Fotoamaterji
Svoj film in plošče razvijate najskrbneje in najprecizneje v
Agfa tankovem razvijalcu
Solidne cene, kulantna postrežba
Drogerija J. Pečar, Gosposka ulica 11

Oglašujte v „Večerniku“

HOTEL IN RESTAVRACIJA „MARIBORSKI DVOR“
bo na Jožefovo 19. marca **OTVORJEN!**
Krasno opremljene sobe od Din 20·— do 30·—
Petek, soboto in nedeljo KONCERT

DON JUAN

57

Precej rano je neke aprilske nedelje vstopila Hermiona v sobo gospe Rancove, ki je še bila v postelji.

»Oprostite, gospa, če vas motim, toda spodaj je mlajši moški, ki bi rad govoril z mojo vzgojiteljico. Morala sem priti vprašat, ali ne velja to vprašanje morda vam.«

»Mislim, da se tiče mene,« je vzkliknila gospa Rancova ter se vzravnala v postelji, nato pa dejala Hermioni: »Prosim vas, če bi ga odpeljali v mali salon. Bom takoj tamkaj.«

Gospa Rancova je bila sicer počasna pri vstajanju in oblačenju. Mnogo, mnogo časa je uporabila pri svoji toaleti. Sedaj pa je bila v par trenutkih gotova in se je kmalu zatem pojavila v malem salonu, kjer jo je že čakal sluga Antoine, stoječ tik ob vratih. Po vljudnem poklonu se je Antoine jel opravičevati, da je ni preje posetil, ker mu je delo v hotelu v Peri zraslo preko glave. Izgovarjal se je, da je vsak trenutek zanj dragocen ter da je v svojem poslu silovito vpržen.

Gospa Vera je vedela, kako je treba ravnati z ljudmi osebnega zaupanja. Še predno je Antoine pričel govoriti, je zdrknilo nekaj svetlega iz njenih rok v njegove. Antoine je z bliskovito naglico spravil to »svetlo« reč v žep. Takoj je prešel sedaj njegov jezik v živahno funkcijo.

»Kakor sem vam, milostljiva gospa, že pismeno sporočil, sem v dnevnih stikih s knezom Voroncovom. Ni mogoče od njega samega dobiti kakšna zaupna sporočila. Tako vam morem sporočiti le to, kar sem izvlekel iz vratarja. Vratar, skozi čigar roke gredo vsa pisma zatrjuje, da ga skoro ni dneva, da ne bi neki sluga, menda se piše Zagloba, v poljski narodni noši prinesel za kneza kakšnega pisma z monogramom I. G. Nad monogramom je lična krona. Od drugih pa sem izvedel, da nimajo razkazovalci mesta posebno dobrega zaslužka s knezom, ker ga stalno spremlja po mestu mlada, lepa dama.«

Vera je ob zadnjem sporočilu prebledela. »Torej zopet druga« si je mislila. Toda obvladala se je in vzkliknila: »Pripovedujte naprej.«

Antoine je nadaljeval:

»Mislil sem si, da vas bo gotovo zanimalo, kdo je dotična dama. Spletel sem niti na vse strani in dognal, da sta pošiljateljica pisem ter spremljevalka kneza Voroncova ena ter ista oseba. Je to madame Glinar, žena bogatega bančnika. Po Carigradu krožijo vesti, da sta oba drug v drugega neznansko zaljubljena. Ona je mlada, lepa dama, sicer pa ne preveč solidna. To je vse, milostljiva gospa, kar vem povedati.«

Gospa Rancova ni več vzdržala. Vstala je in z roko naznačila Antoinu, naj bo tih. Antoine je opazil, da niso gospe Rancovi njegovi izsledki nič kaj preveč prijali. Za sebe je bil prepričan, da je gospa Rancova zapuščena priležnica kneza Voroncova. Čemu bi se sicer toliko zanj zanimala.

Ko pa je na vse strani pozorni in čuječi Antoine za trenutek odmaknil pogled proti oknu, je nenadno vzkliknil, obrnjen proti gospe Rancovi:

»Milostljiva, kar stopite k oknu. Pravkar koraka tod mimo tista gospa s tistim slugo Zaglobo.«

Vera je skočila k oknu kakor lev na svoj plen. Uzrla je kmalu na pragu sosednje hiše, visokoraslo damo blondinko, oblečeno v razkošni obleki, ob njeni strani pa čudno oblečenega slugo. Trenotek za tem je lepa blondinka izginila v sosednji hiši.

Vera se je odmaknila od okna. Bila je bleda — kakor stena.

»Obžalujem« je pripomnil z navihanim nasmeškom Antoine. »Toda sedaj poznate vsaj svoje tekmov...«

Ni utegnil spregovoriti. Že ga je razburljivo prekinila gospa Rancova:

»Lahko odidete.«

»Prav. Čim bom še kaj izvedel, pa se takoj zglasim,« je odvrnil Antoine.

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani. Odgovorni urednik MAKSO KOREN. Za inseratni del odgovarja SLAVKO REJA. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA, vsi v Mariboru.